

Beleidsplan, Grootouders voor het Klimaat

Vastgesteld 1 juni 2021

1. Missie (*Waarom bestaan we, wat is onze primaire functie, onze permanente opdracht?*)

Grootouders voor het Klimaat is een groep van zeer bezorgde grootouders en andere senioren die bij willen dragen aan een leefbare wereld voor de volgende generaties over de hele wereld.

Dit doet zij door het bevorderen van adequaat klimaatbeleid bij overheid en bedrijfsleven en van klimaatbewustzijn en gedragsverandering bij de burger.

2. Visie (*Wat willen we zijn, wat zijn onze kernwaarden, waar geloven we in?*)

Als grootouders maken wij ons ernstige zorgen over de wereld waarin onze kleinkinderen zullen leven ten gevolge van de opwarming van de aarde. Dit leidt, indien de overheid niet de hoogste prioriteit geeft aan de reductie van de uitstoot van broeikasgassen, tot een klimaatcrisis, die o.a. gekenmerkt wordt door overstromingen, extreme droogte, verwoestende stormen, misoogsten en vluchtelingenstromen.

Wij willen daarom zoveel mogelijk grootouders en andere senioren mobiliseren om zich bij ons aan te sluiten en/of mee te werken om met verenigde stem invloed uit te oefenen op het beleid van de overheid, het bedrijfsleven en andere maatschappelijke organisaties. We hopen daarmee een andere doelgroep te bereiken dan vele andere milieuorganisaties. We realiseren ons dat grootouders die ons ondersteunen verschillende meningen kunnen hebben over de keuze van maatregelen en aanpak van de klimaatdoelstellingen en ook verschillende politieke overtuigingen hebben.

We constateren dat de gevestigde economische belangen nog oppermachtig zijn, waardoor de politiek en het traditionele bedrijfsleven te terughoudend zijn om de klimaatproblematiek aan te pakken. Het besef moet doordringen dat juist investeren in duurzame productiemethoden en in maatregelen om de klimaatcrisis aan te pakken tot snelle innovatie en een bloeiende economie leidt.

De overheid moet een duurzaam klimaatbeleid ontwikkelen en uitvoeren. Hierbij moet de overheid veel actiever werken aan het vergroten van het draagvlak bij de burgers voor de urgente en noodzakelijke maatregelen. Dit kan gebeuren door voorbeeldgedrag en voorlichting, gebaseerd op breed gedragen wetenschappelijke inzichten, maar ook door burgers vooraf te betrekken bij keuze en uitvoering van maatregelen.

Wij willen bereiken dat snel een adequaat en sociaal klimaatbeleid, -internationaal, nationaal en regionaal-, wordt gevoerd om de leefwereld voor toekomstige generaties veilig te stellen.

Het gaat om de volgende doelen:

- De opwarming van de aarde wordt beperkt tot ruim beneden 2 (liefst 1,5) °C ten opzichte van de pre-industriële periode (rond 1800). Dit is in 2015 vastgelegd in het klimaatverdrag van Parijs, waaraan alle landen van de wereld zich hebben gecommitteerd. Samenwerking met en tussen alle landen is hierbij essentieel.
- De netto emissie van broeikasgassen is in 2050 gereduceerd tot nul. Dit doel is vastgelegd in de Klimaatwet van de EU.
- Fossiele brandstoffen worden daarom zo snel mogelijk vervangen door duurzame vormen van energie. De CO₂ uitstoot van bedrijven wordt belast en er worden duurzaamheidsnormen gesteld aan producten.
- Er wordt gestreefd naar een volledig circulaire economie waarbij afvalstoffen niet meer (zo min mogelijk) voorkomen en collectief welzijn en geluk leidend zijn in plaats van economische groei en steeds verder toenemende materiële welvaart.
- Binnen ons land zijn duurzame oplossingen bereikbaar voor iedere burger.
- De kosten van de aanpak om de schadelijke gevolgen van de klimaatverandering zoveel mogelijk te beperken worden eerlijk verdeeld over de landen. En deze eerlijkheid gebiedt dat de landen die het meeste hebben bijgedragen aan de klimaatcrisis de zwaarste lasten dragen. Ook de kosten van maatregelen in Nederland worden eerlijk verdeeld, en niet afgewenteld op burgers en toekomstige generaties.
- Het verlies van biodiversiteit wordt gestopt en waar mogelijk hersteld. Er zijn grote raakvlakken met het tegengaan van klimaatverandering, maar biodiversiteit vraagt ook om andere maatregelen.

Grootouders en andere senioren zelf worden zich meer bewust van de gevolgen van klimaatverandering en hun aandeel daarin. Zij nemen zelf op hun niveau maatregelen om die schade te beperken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het voorkomen van verspilling, het beperken van de uitstoot van broeikasgassen, het opwekken en gebruiken van duurzame energie, het bewuster consumeren, het eten van meer groente en plantaardige eiwitten, meer lopen, fietsen, gebruik maken van openbaar vervoer en minder vliegen. Zij proberen daarbij een voorbeeld te zijn voor alle (klein)kinderen en toekomstige generaties.

Wij zijn ervan overtuigd dat een duurzame stabiele wereld mogelijk is als we er met z'n allen de schouders onder zetten. Waarin we onze verantwoordelijkheid nemen. Waar het fijn is om in te leven en te genieten van de natuur en waar onze (achter)kleinkinderen ook nog kunnen genieten. En waarin alle toekomstige generaties een grote kans hebben op een menswaardig bestaan (een behoorlijk leven, schone lucht schoon drinkwater, voldoende eten, een goede woonplek, vrede en veiligheid).

3. **Strategie** (Wat is de beste manier om onze doelen te bereiken; welke aanpak?)

Groei van de beweging

Er zijn naar schatting meer dan 2 miljoen grootouders in Nederland. Tel daarbij de senioren die geen grootouder zijn, maar wel bezorgd zijn voor de volgende generaties, dan is dat een grote groep die wij met onze boodschap zouden kunnen bereiken. Dat geldt zowel voor de bewustwording over de klimaatcrisis, de capaciteit om activiteiten te ondernemen als voor het gewicht van onze boodschappen richting de politiek en de bedrijven. Groei van de beweging is dus een belangrijk middel om onze missie en visie te realiseren.

Groei van de beweging kunnen we bereiken via:

- bekendheid verwerven onder onze doelgroep door zichtbaarheid via media, sociale media, mond op mond reclame, BN'ers als ambassadeurs (zie de succesvolle inzet van ambassadeurs bij de Belgische Grootouders), samenwerking met jongerenorganisaties (spreekt media aan) en via onze acties (bekendheid is gegroeid, maar nog zeer beperkt)
- een eenduidige manier om mensen zich bij ons te laten aansluiten (is op dit moment versnipperd tussen abonneren nieuwsbrief, korte steunverklaring, oorspronkelijk manifest, foto op de website). Zie ook onderzoek naar vereniging of stichting met lidmaatschap c.q. donateurs onder Organisatie
- het makkelijk en aantrekkelijk maken voor sympathisanten om zich actief in te zetten voor onze activiteiten (lokale grootouder groepen, inspiratiedagen, werkgroepen, projecten)

Beïnvloeden van de politiek

Beïnvloeding van de politiek, zowel landelijk als regionaal en lokaal. Dit zien wij als essentieel voor het realiseren van onze missie en visie. Dat doen we door een combinatie van:

(Landelijk)

- Demonstraties (op het Plein voor de Tweede Kamer, zodra het weer kan i.v.m. Corona of in specifieke gevallen, zoals bij de afgelopen Tweede Kamer verkiezingen, in samenwerking met andere organisaties)
- Gesprekken met Kamerleden en hun medewerkers
- Presentaties bij parlementaire hoorzittingen

- Bij acties met grote nieuwswaarde via persberichten en/of een persconferentie in Nieuwspoort.

(Regionaal en lokaal in gemeenten c.q. provincies waarin sympathisanten van Grootouders voor het Klimaat actief zijn)

- Aanwezigheid op straat (nu al in Den Bosch en Hilversum; uit te breiden naar andere steden of provincies).
- Het via brieven of inspraakmogelijkheden onze boodschap bij geschikte gelegenheden aan politieke organen duidelijk maken, waar mogelijk samen met andere organisaties; kansen hiervoor bieden bijvoorbeeld de Regionale Energie Strategieën en het organiseren van een lokaal burgerberaad.
- Het beïnvloeden van partijprogramma's en kiezers bij provinciale en gemeenteraadsverkiezingen.
- Het oproepen van onze achterban om relevante petities te ondertekenen of deel te nemen aan relevante acties van andere organisaties.
- Ondersteunen van lokale voorbeeldprojecten op het gebied van duurzaam leven, wonen en mobiliteit.

Beïnvloeden van bedrijven en instellingen om duurzaam te werken, te produceren en te investeren.

Noodzakelijke veranderingen in de maatschappij om het klimaatprobleem op te lossen komen niet tot stand zonder dat er van onder op druk wordt uitgeoefend en initiatieven worden ontplooid. Wij willen deze ontwikkelingen actief steunen. Wij doen dat via:

- Onze financiële steun (crowdfunding) aan het Leuker Voedselbos, een voorbeeld van een vorm van natuur-inclusieve landbouw; steun aan andere initiatieven op dit terrein zoals "Land van Ons" of "Samen voor Grond" van de Aardpeer coalitie
- Het oproepen van pensioenfondsen en banken hun investeringen in fossiele energiebedrijven te stoppen
- Het oproepen om fossiele en klimaatbedreigende bedrijven te boycotten door hun producten niet meer te kopen.
- Het bevorderen van duurzaam sparen en beleggen door keuzes van consumenten (zie de actie van onze Belgische zusterorganisatie).
- Op lokaal niveau steunen van duurzaamheidsinitiatieven zoals lokale energiecoöperaties en zonnedaken op scholen.

Bevorderen van de bewustwording omtrent klimaatverandering

Kennis over klimaatverandering, de oplossingen daarvoor en inzicht in de mogelijkheden daar zelf in de persoonlijke sfeer een bijdrage aan te leveren zijn belangrijke middelen om te beseffen dat de klimaatcrisis ambitieus moet worden aangepakt en dat ook de persoonlijke keuzes relevant zijn. Wij vullen dat in via:

- Lezingen en webinars (continuering van de webinar serie; bereik daarvan vergroten).

- Informatie via onze website, sociale media en nieuwsbrief.
- Aanspreken van mensen tijdens demonstraties en bijeenkomsten.
- Promotie van kinderklimateboeken en voorleesacties.
- Met jongerenorganisaties en leerlingengraden lezingen op scholen organiseren.

Samenwerking

Voor het bereiken van onze doelen is samenwerking met andere organisaties een belangrijk middel. Wij zoeken, waar mogelijk, naar samenwerking met anderen. Samenwerking kan variëren van gezamenlijke uitvoering van een activiteit tot het ondersteunen door of van anderen en het betuigen van adhesie. Voor de diverse doelen en doelgroepen kan dat worden gepreciseerd:

- Voor groei van de beweging is bijvoorbeeld samenwerking met ouderenbonden en ouderenorganisaties potentieel effectief (zoals de Belgische Grootouders hebben laten zien). De samenwerking met jongeren vergroot de kans op media aandacht (zie het Trouw artikel over ons en JKB na de Duurzame Honderd verkiezingen) en is een goede ingang naar de grootouders via hun kleinkind.
- Voor de beïnvloeding van de politiek via demonstraties hebben wij inmiddels goede ervaring met samenwerking in het kader van het Klimaatalarm 2021 en andere gezamenlijke optredens. Dit kan worden gecontinueerd, ook met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022. Ook gezamenlijke petitie hebben meer impact dan afzonderlijke geluiden, voor zover het past bij onze gerichtheid op een politiek brede achterban.
- Voor bevorderen van maatschappelijke verandering en bewustwording is het effectief waar mogelijk aan te sluiten bij initiatieven van anderen om daarmee de impact te vergroten.

Communicatie

Communicatie speelt in alle bovengenoemde elementen van de strategie een sleutelrol. Voor de verschillende doelen en doelgroepen zijn andere communicatiemiddelen¹ van belang:

- Voor de groei van de beweging: vooral in de pers/ media komen, waarvoor goede mediacontacten moeten worden opgebouwd; inzetten van ambassadeurs/ BN'ers hierbij kan dit vergemakkelijken. Voor het bereiken en inspireren van onze doelgroep zijn flyers, een aantrekkelijke en heldere website en goede zichtbaarheid via sociale media van belang.
- Voor beïnvloeding van de politiek: een heldere uitstraling bij demonstraties, inzet van ambassadeurs/ BN'ers bij het aanspreken van de politiek, een ter zake kundige inbreng bij beleidsvoorbereiding en investeren in persoonlijke contacten met politici

---

¹ Er is besloten een onderzoek te doen naar de effectiviteit van onze visuele uitstraling naar aanleiding van voorstellen die het Bureau Multitude heeft gedaan en waarover geen consensus kon worden bereikt; aan een onderzoeksvoorstel wordt gewerkt. Hieraan kan eventueel ook een onderzoek worden gekoppeld naar onze doelgroep in bredere zin.

- Voor het bevorderen van maatschappelijke verandering: campagnes rond een bepaald thema of initiatief (zoals Voedselbos) en zichtbaarheid als mede-organisator of ondersteuner van petities
- Voor het bevorderen van bewustwording: lezingen en webinars, artikelen in de nieuwsbrief, sociale media en op de website, inspiratiebijeenkomsten

Beperkingen

N.B. De mate waarin deze strategie kan worden uitgevoerd hangt sterk af van de Corona-beperkingen, de beschikbare organisatiecapaciteit en financiering. Zie daarvoor onder Organisatie en Financiering. Een en ander zal ons dwingen tot prioritering en fasering van activiteiten in de tijd.

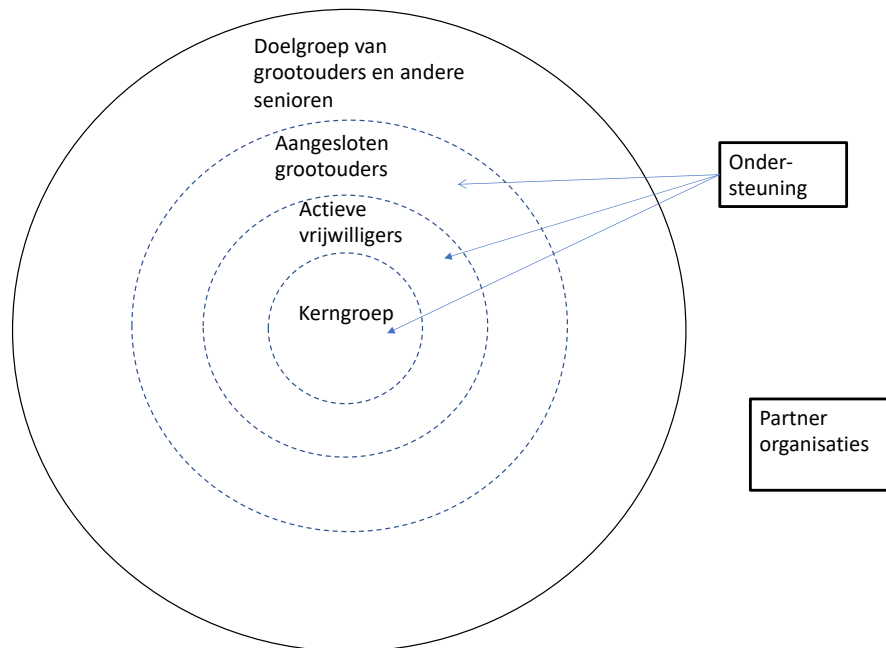
4. **Organisatie** (Wat is er nodig aan organisatorische voorzieningen om onze strategie uit te kunnen voeren?)

Tijdens de afgelopen periode in de aanloop naar de verkiezingen is gebleken dat de beschikbare menskracht in de kerngroep en de ondersteuning niet toereikend was om alle activiteiten goed uit te kunnen voeren. Met de geformuleerde visie en strategie betekent dat hetzij een beperking van de activiteiten of een versterking van de organisatie. Wij kiezen voor het laatste.

Organisatiestructuur

De basis is de structuur van een “beweging” met een brede en wisselende achterban. Op basis van de discussies kan worden geconcludeerd dat er overeenstemming is over een “schillenstructuur”, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen de brede groep die zich op de een of andere wijze bij de Grootouders heeft aangesloten, de actieve vrijwilligers, de kerngroep en de ondersteuning. Zie figuur 1.

Figuur 1: schematische weergave organisatie

Alternatieve structuur

Omdat gebleken is dat de band met de aangesloten grootouders erg los is (er komt heel weinig respons op oproepen in de nieuwsbrief) en er meer financiering nodig is voor bepaalde activiteiten en mogelijk ook voor ondersteuning, is het te overwegen over te stappen op een verenigings- of stichtingsstructuur, met leden/donateurs.

Een voorlopige analyse van de voor- en nadelen van zo'n structuur ten opzichte van de huidige leert dat de voordelen zijn:

- In een vereniging is er een directe band met de leden en een basisfinanciering via de contributies.
- Met een afzonderlijke vereniging of stichting kunnen we zelfstandig fondsen werven.
- We kunnen zelf bepalen welke diensten we inhuren (ondersteuning, website, etc).

De nadelen zijn:

- een vereniging of stichting brengt veel meer werk met zich mee (vereniging: statuten, huishoudelijk reglement, leden/ donateursadministratie, bestuur, ledenvergadering; stichting: stichtingsakte, bestuur, raad van toezicht, donateursadministratie).
- Om de activiteiten te financieren is een aanzienlijke inkomstenstroom nodig, die via contributies/ donaties en externe fondsen bijeen moet worden gebracht; goede doelen fondsen zijn over het algemeen niet bereid basiskosten te financieren; alleen projecten komen in aanmerking.

Omdat na consultatie van Marjan Minnesma is gebleken dat uitbreiding en aanpassing van de ondersteuning van Urgenda er niet in zit, is het voorstel om een onderzoek te starten naar de implicaties van verzelfstandiging. Daarbij moet in kaart gebracht worden welke extra

taken moeten worden vervuld, hoe die kunnen worden ingevuld en hoe een en ander kan worden gefinancierd. Door al direct een vrijwillig donatiesysteem in te voeren kan de bereidheid van aangesloten grootouders om te doneren worden vastgesteld, wat kan helpen bij het onderzoek naar eventuele verzelfstandiging. Zie ook onder Ondersteuning en Financiering.

Aangesloten grootouders/ Ledenadministratie

Om duidelijker te krijgen wie is aangesloten bij de Grootouders, wordt er een eenduidig systeem ingevoerd. Dat bestaat uit:

- Een heldere en eenvoudige procedure voor mensen die zich aanmelden. We vereenvoudigen de aanmelding door op elke plaats op de website waar mensen zich kunnen registreren (foto, manifest², nieuwsbrief, donatie, webinar) dezelfde gegevens te vragen waarin
  - Naam, woonplaats, postcode en emailadres (verplicht) en telefoonnummer (optioneel) worden geregistreerd.
  - Toestemming wordt gegeven de gegevens te gebruiken voor informeren over activiteiten van de Grootouders.
- Het systeem achter de website wordt zo ingericht dat de aanmeldinformatie automatisch wordt gecheckt op eerdere aanmelding en wordt geconsolideerd in een ledendatabestand.
- Aanmelders ontvangen direct een welkomstmil, waarin
  - nadere informatie wordt gegeven over de lopende activiteiten.
  - wordt gewezen op de mogelijkheid tot het plaatsen van een foto met kleinkind.
  - wordt gewezen op de mogelijkheid de korte steunverklaring te ondertekenen²
  - kan worden aangegeven aan welke lokale groep of werkgroep men zou willen deelnemen (wordt direct doorgestuurd naar voorzitter/aanspreekpunt van de betreffende groep die contact met hen opneemt).
  - kan worden aangegeven welke jaarlijkse donatie mag worden afgeschreven.
  - kan worden aangegeven of men de nieuwsbrief (die aanmelders automatisch krijgen) wenst te blijven ontvangen.
- Deze aanvullende gegevens worden aan de database toegevoegd.
- De bestaande database opschonen door overlappen uit te filteren, via aanschrijving gegevens te checken/ corrigeren en aanvullende gegevens over woonplaats te verzamelen in verband met de toenemende interesse in regionale en lokale activiteiten; opnieuw vragen of men de nieuwsbrief zou willen ontvangen, voor zover van toepassing.
- Hiervoor de benodigde aanpassingen doorvoeren in de website en het website beheer (zie onder kopje herziening en beheer website).

2

² Omdat het manifest en het 10 puntenplan tijdgebonden zijn (het zijn oproepen voor actie in een bepaalde regeerperiode) wordt ondertekening beperkt tot een korte steunverklaring die gaat over waarvoor wij staan. De korte verklaring wordt aangepast om de visie, zoals verwoord in dit document, beter te weerspiegelen.

Om de band met aangesloten grootouders te onderhouden en vrijwilligers te werven:

- Zullen er regelmatig Inspiratiedagen (zoals eerder gehouden in Utrecht in 2019) worden georganiseerd op verschillende plekken in het land (en online zolang de Corona beperkingen gelden).
- Wordt waar mogelijk een persoonlijke benadering gebruikt om mensen te enthousiasmeren om actief te worden.
- Wordt er nauw contact gehouden met lokale Grootouder groepen om hen te informeren over kerngroepbesluiten en om op de hoogte te blijven van lokale activiteiten (zie ook Werkgroep Regionale/Lokale Activiteiten).
- Zullen laagdrempelig activiteiten worden aangeboden voor grootouders die actief willen worden.
- Kunnen aangesloten grootouders af en toe worden aangeschreven voor lokale, regionale of landelijke activiteiten.
- Zal er, naast de nieuwsbrief (waarmee ca 2300 mensen wordt bereikt), af en toe via email informatie met alle aangeslotenen (op dit moment ca 5000) worden gedeeld. Zie bijlage 1 voor de precieze aantallen.

Actieve vrijwilligers

Lokale Grootouder groepen

Als gevolg van het Klimaatalarm in de aanloop naar de verkiezingen voor de Tweede Kamer zijn er meerdere lokale Grootouder groepen ontstaan (zie bijlage 2). Dat biedt een goede basis voor het verder uitbouwen van de beweging. Ervaringen in Den Bosch en Hilversum laten zien dat hiermee de zichtbaarheid van de Grootouders kan worden versterkt en invloed kan worden uitgeoefend op de lokale politiek. We zullen de nu ontstane groepen actief gaan ondersteunen en hen de mogelijkheid bieden van elkaars ervaringen te profiteren. Daarvoor wordt een Werkgroep Regionale/Lokale Activiteiten ingesteld (zie hieronder).

Werkgroepen/ projectgroepen

Actieve vrijwilligers worden, als ze dat willen, opgenomen in landelijke werkgroepen of projectgroepen, waarmee de activiteiten worden gepland en uitgevoerd. Deze werk/ projectgroepen worden ingesteld door de Kerngroep en hebben een tijdelijk bestaan. Ze worden opgeheven als de activiteiten niet meer worden uitgevoerd of er onvoldoende menskracht is.

Van de bestaande werk/project groepen blijven in stand:

- Werkgroep Lezingen en Webinars
- Werkgroep Verkiezingen (voor de duur van de kabinetsformatie)
- Werkgroep Internationale Samenwerking

- Werkgroep Voedselbos
- Werkgroep Ambassadeurs
- Team Pleindemonstraties (fysiek en virtueel)

De werkgroep Samenwerking Klimaatorganisaties was gericht op de verkiezingen van maart 2021 en wordt nu samengevoegd met de Werkgroep Ouderenbonden en de samenwerking met Jongerenorganisaties en omgevormd tot

- Werkgroep Samenwerking³.

De werkgroepen Aansprekende Acties en Inspreken worden opgeheven en samengevoegd met de ondersteuning van het toenemend aantal regionale en lokale Grootouder groepen tot een

- Werkgroep Regionale/ Lokale Activiteiten⁴.

De activiteiten met betrekking tot communicatie via de nieuwsbrief, sociale media en perscontacten worden ondergebracht in een nieuwe

- Werkgroep Communicatie⁵.

De werkgroep Thema Kinderboekenweek wordt, zodra hiervoor vrijwilligers beschikbaar zijn, samengevoegd met de

- Werkgroep Voorlezen tot Werkgroep Voorlezen/ Kinderboeken.

- De Werkgroep Klimaatgesprekstraining

heeft de werkzaamheden i.v.m. Corona gestaakt. Zodra de Corona beperkingen voorbij zijn zal een herstart worden gemaakt.

Omdat fondsenwerving, waaronder donaties, meer aandacht vraagt wordt, zodra daarvoor geïnteresseerden zijn gevonden, een nieuwe

- Werkgroep Fondsenwerving

Ingesteld.

De huidige samenstelling van de werkgroepen en lokale groepen is weergegeven in bijlage 3.

Kerngroep

---

³ De Werkgroep Internationale Samenwerking blijft zelfstandig, omdat de aard van het werk sterk verschilt van de samenwerking met andere nationale organisaties.

⁴ Voor de werkgroep zorgt een kerngroep lid voor de contacten met de werkgroep; de planning en organisatie van de werkgroepactiviteiten kan door enkele regionaal actieve vrijwilligers worden verzorgd. Uitwisseling van ervaringen tussen lokale groepen en signaleren van benodigde steun vanuit de landelijke organisatie zijn het belangrijkste doel.

⁵ Het doel van de werkgroep is om te zorgen voor eenheid in alle communicatie. Specifieke werkzaamheden voor nieuwsbrief, website, sociale media, flyers, pers en publiciteit, etc. worden blijven de verantwoordelijkheid van daarvoor aangewezen personen.

De rol van de kerngroep is het uitzetten van de strategische lijnen, zorgen voor effectieve organisatie en overzicht bewaren van de activiteiten. Om dit goed te kunnen doen zijn de activiteiten ingedeeld in thema's met voor ieder thema een portefeuillehouder. Daarnaast zijn kerngroepleden verantwoordelijk voor of betrokken bij specifieke activiteiten, samen met uitvoerende actieve vrijwilligers. De volgende thema's worden onderscheiden, met daarbij de relevante werk- en projectgroepen:

- Bewegingsopbouw (ledenwerving, Werkgroep Ambassadeurs, Werkgroep Ondersteuning regionale/lokale activiteiten, Werkgroep Klimaatgesprekken)
- Landelijke acties (Team pleindemonstraties, Werkgroep voedselbos, Werkgroep verkiezingen/ kabinetsformatie, Werkgroep voorlezen/ klimatkinderboekprijs)
- Inhoudelijke verdieping (Werkgroep lezingen/ webinars, achtergrondstukken)
- Samenwerking (Werkgroep Samenwerking (Klimaatcoalitie, Ouderenbonden), Werkgroep Internationale Samenwerking Grootouderorganisaties)
- Communicatie: Werkgroep Communicatie (Nieuwsbrief, sociale media, perscontacten, website)
- Organisatie (ledenadministratie, externe contacten, ondersteuning, archivering, beleidsplan, jaarplan, Werkgroep Fondsenwerving)

Het schema is weergegeven in figuur 2. De taakverdeling zal worden aangepast wanneer daar aanleiding toe bestaat op basis van externe of interne ontwikkelingen.

Gezien de belasting van de huidige kerngroepleden is versterking van de kerngroep nodig.

Toetreding tot de kerngroep gebeurt op basis van een vastgestelde vacature en werving van nieuwe kerngroepleden vindt in principe plaats binnen de groep van actieve vrijwilligers.

Figuur 2: Organisatie Kerngroep (C=Coördinator; B=Betrokken).

Organisatie Grootouders voor het Klimaat- Kerngroep en actieve vrijwilligers													
Thema	Portefeuille houder	Werk/ projectgroep	Onderwerp	Bert	Hans	Leny	Margriet	Philip	Sietsje	Vacature	Ilse/ Josephine	Uitvoerende vrijwilligers	
Landelijke Acties	Leny	WG Voorlezen/ kinderboekenprijs									C (I/J)		
		WG Verkiezingen		B				C				Frans Vollenbroek, Dick van Elk, Han Visser, Corina van Arnhem	
		Team (ZOOM) Plein bijeenkomsten				C				B	B (Josephine)	Anneke Duijndam	
		WG Voedselbos		B							C (Josephine)	Anneke Duijndam	
inhoudelijke verdieping	Bert	WG Lezingen (+ Webinars)		C							B (Ilse)	Jacob de Meiere, Kees van Deelen, Eric Ferguson	
		Achtergrondstukken		C					B	B		Frans Vollenbroek	
Bewegingsopbouw	Margriet	WG regionale/lokale activiteiten					C					contactpersonen lokale Grootouder groepen	
		Ledenwerving											
		WG Klimaatgesprekstraining											
		WG Ambassadeurs		C		B						Frans Vollenbroek	
Samenwerking	Sietsje	Ouderenbonden				C							
		WG Samenwerking	Jongerenorganisaties			C							
			Klimaatorganisaties							C			
		WG Internationaal		B				C				Ernst John Kaars Sijpestein, Dick van Elk	
Communicatie	Hans	WG Communicatie	Redactiecommissie Nieuwsbrief	B							C (I/J)	Lowie van Liere, Ted Ages	
			Facebook									Lowie van Liere	
			Twitter									Ted Ages	
			Instagram									Ted Ages	
			Linkedin									Lowie van Liere	
			Webredactie									B (I/J)	Ted Ages
			Technisch webbeheer										Erik Numans
			Communicatie materiaal	B								C (Ilse)	Lpwie van Liere
			Woordvoering			C							
			Perscontacten										Krijn van Rijn, Martijn Scheutjens
		Project vernieuwing website						C		B (Josephine)	Dick van Elk, Ted Ages,		
Organisatie	Philip	Ledenadministratie						C			B		
		Jaarverslag	B								C (Ilse)	Lowie van Liere	
		Jaarplan	C			B	B						
		Beleidsplan	C			B	B					Krijn van Rijn	
		Externe contacten									C (I/J)		
		Archivering									C (I/J)		
		Ondersteuning									C (I/J)		
		WG Fondsenwerving											

geregeld:

- Aanstellen webredacteur (Ted Ages).
- Aanstellen van een co-redacteur die Ted kan waarnemen (Ilse).
- De relatie met de technisch beheerder (Erik Numans) wordt verduidelijkt; aansturing door de webredacteur.
- De ledenadministratie wordt voor de korte termijn alleen iets aangepast door de gevraagde informatie bij registratie te harmoniseren⁶ en de automatische respons op een aanmelding in de vorm van een welkomstmail gelijk te trekken. Er worden nieuwe afspraken gemaakt over de verwerking van de aanmeldingen.
- De leden overzichten die Philip produceert worden gecontinueerd.
- De verwerkingsverantwoordelijkheid blijft rusten bij Urgenda.

⁶ Dit geldt niet voor de webinar registratie, die via een aparte procedure verloopt; hiervoor moet bij herziening van de website een oplossing worden gevonden

Vernieuwing website en ledenadministratie

Voor herziening van de website en de automatisering en verbetering van de ledenadministratie wordt een project opgestart⁷ voor het ontwerp en implementatie daarvan. Daarvoor zijn de volgende aanvullende rollen nodig:

- Een webarchitect
- Een ledenadministrateur

En in dat kader moet worden besloten of we gebruik blijven maken van de Wordpress omgeving van Urgenda, de Urgenda server, de Mailchimp faciliteiten van Urgenda en de huidige technisch beheerder. Daarvoor andere oplossingen kiezen zal naar schatting enkele duizenden euro's per jaar gaan kosten. Dit aspect zal worden meegenomen in het onderzoek naar eventuele verzelfstandiging.

Archivering

Het centraal opslaan van documenten en gegevens is op dit moment verdeeld over een (niet up to date) bestand op de Google Drive en de Dropbox folder Klimaatgrootouders, die door Lowie van Liere wordt bijgehouden. Het voorstel is om deze archivering samen te voegen⁸ op een plek en verantwoordelijken aan te wijzen die de betreffende informatie actueel houden.

5. Financiering (*Hoe financieren we de uitvoering van onze strategie?*)

Reguliere begroting

2020

In 2020 waren uitgaven ca 40.000 euro.

De belangrijkste uitgavenposten zijn:

- Personeelskosten (een derde deel van het salaris van Ilse en Josephine) en overhead voor kosten ondersteuning communicatie, financiën, reiskosten: 36.000 euro
- Communicatiemateriaal, website hosting, reiskosten, diversen: 4000 euro

De inkomsten via donaties in 2020 (exclusief de crowdfunding actie t.b.v. het Leuker Voedselbos) bedroegen totaal zo'n 4.100 euro.

Urgenda heeft dus 90% van de uitgaven voor haar rekening genomen.

2021

---

⁷ Er is een projectgroepje ingesteld met Philip (trekker), Ted Ages, Dick van Elk en Josephine; Erik Numans zal worden geraadpleegd over technische aspecten

⁸ Dit moet op korte termijn worden geregeld; moet nog een afspraak over worden gemaakt

In het eerste kwartaal van 2021 waren de uitgaven ca 10400 euro, 9000 voor personeel en overhead en 1400 voor overige uitgaven.

De inkomsten uit donaties in het eerste kwartaal van 2021 bedroegen ca 3.200 euro en die uit verkoop van mondkapjes ca 1.300 euro, wat betekent dat ruim 40% van de uitgaven uit eigen middelen is gedekt.

Begroting verkiezingsprojecten

Eind 2020 en eerste kwartaal 2021 zijn de verkiezingsprojecten Kies voor Klimaat en Klimaatalarm uitgevoerd. De uitgaven daarvoor waren:

- Project Kies voor Klimaat: 12.826.96 euro
- Bijdrage Klimaatalarm 2021: 2000 euro

De inkomsten waren:

- Projectfinanciering en donaties Kies voor Klimaat: ca. 15.300 euro
- Donaties voor Klimaatalarm: ca. 2.600 euro

Hier is dus een positief saldo van ruim 3000 euro te noteren.

Zie het overzicht van de uitgaven en inkomsten in bijlage 4.

Toekomst

Zoals onder Organisatie is aangegeven, is het noodzakelijk de eigen inkomsten te vergroten om daarmee, in aanvulling op de door Urgenda gratis geleverde diensten, de ondersteuning en dienstverlening te kunnen verbeteren. Daarnaast is het voor uitvoering van activiteiten belangrijk een eigen basisfinanciering te hebben, in aanvulling op wat Urgenda voor ons financiert en los van fondsen die voor specifieke projecten worden geworven, zodat niet voor iedere activiteit een aparte donatiecampagne hoeft te worden gevoerd. We voeren daarom een systeem in van vrijwillige jaarlijkse donaties⁹ en benaderen daarvoor de aangesloten grootouders en nieuwe aanmelders (zie onder Aangesloten grootouders/ ledenadministratie)¹⁰. Een voorzichtige schatting is dat 1000 aangeslotenen gemiddeld 25 euro per jaar zouden willen doneren, wat dan 25000 euro per jaar kan opleveren. Dit zou in de huidige setting binnen Urgenda voldoende moeten zijn voor het vergroten van de financiële armslag. In het kader van het onderzoek naar eventuele verzelfstandiging kunnen de ervaringen met het donatiesysteem een belangrijke input zijn voor het beantwoorden van de vraag of er voldoende stevige financiële basis is voor een eventuele verzelfstandiging.

---

⁹ Een kleine bijdrage in extra inkomsten kan ook d.m.v. “merchandising” (mondkapjes, T shirts) worden geleverd.

¹⁰ We starten een project “donaties” op basis van een lijst van aangesloten grootouders, die uit de database is afgeleid. Via een nieuw formulier zullen de gegevens van de respondenten worden geactualiseerd. Er moet nog afspraken worden gemaakt wie deze activiteit gaat uitvoeren. Bij de donatieactie aan mensen duidelijk maken wat Grootouders de afgelopen jaren heeft bereikt en wat de plannen voor de toekomst zijn

Voor financiering van projecten en campagnes zullen we actief fondsen gaan werven¹¹. De donatie van 10000 euro van de Triodos Stichting en de 5000 euro van een betrokken grootouder voor de Kies voor Klimaat campagne heeft laten zien dat er mogelijkheden zijn. Bij projectfinanciering kan overigens ook een proportioneel deel van de lopende organisatiekosten worden meegenomen.

We zullen de capaciteit voor deze fondsenwerving moeten uitbreiden. Zoals aangegeven onder Organisatie richten we daarvoor een Werkgroep op, zodra we vrijwilligers met relevante deskundigheid en contacten hebben gevonden.

We richten ons voor de projectfinanciering op:

- Stichtingen die zich richten op duurzaamheidsinitiatieven
- Sponsors (bedrijven en organisaties die zich herkennen in de missie van de Grootouders)
- Vermogende grootouders/ ouderen
- Service clubs

---

¹¹ Voor fondsenwerving worden nieuwe vrijwilligers geworven.

Grootouders voor het Klimaat samenvatting statistiek 20200328 (Philip Beekman)

Analyse aanmeldingen 2016-2020

Bijgewerkt t/m 28 maart 2021 (1 t/m 5 jan 2020 meegeteld in jaar 2019)

Door diverse oorzaken is dit rapport vertraagd

- Drukte i.v.m. verkiezingen
- In het Wordpress bestand manifest waren de emailadressen tot juli 2020 verdwenen.
- De donaties zijn veranderd van “Doneren met Mollie” naar “MollieForms”.
- De emailadressen van de nieuwe aanmeldingen voor de nieuwsbrief waren niet doorgekomen naar Mailchimp; dit is 21 maart geconstateerd en uiteindelijk 27 maart zo goed mogelijk hersteld
- Het nagaan van deze fouten en veranderingen heeft andermaal veel tijd gekost.

Samenvatting

Unieke emailadressen

eind 2017	2290	
eind 2018	2886	(+ 120 alleen in Mailchimp)
eind 2019	3865	(+ 200 alleen in Mailchimp)
22-9-2020	4223	(+ 184 alleen in Mailchimp)
eind 2020	ca 4500	(+ca 180 alleen inMailchimp)

22-9-2020 4860 (+ 179 alleen in Mailchimp)

**Sinds het begin van het jaar 2021 zijn er 8 foto's, 63 manifestondertekenaars en 261 steunbetuigingen bijgekomen.
Totaal dus 332 (incl. dubbeltellingen).**

Volgers op sociale media per medio juni 2021 (met dank aan Lowie):

Facebook	1770
Twitter	1019
Instagram	809
LinkedIn	125

Donaties

2018:	€ 1910	aantal 27 donaties
2019:	€ 3630	aantal 45 donaties
2020:	€ 5830	aantal 31 donaties
2021:	€ 675	aantal 10 donaties tot 28 maart 2021

Vrijwilligers

(het formulier op de website is opgeheven)

In onze spreadsheet staat de tab vrijwilligers. De inhoud daarvan is wat rommelig. Inclusief de kerngroep staan er 37 verschillende personen genoteerd in diverse werkgroepen. Er staan ook nog 24 personen op waar nog contact mee kan worden opgenomen.

Crowdfunding Voedselbos

Tot 22 september 2020 is er door 469 personen € 25500 bijgedragen voor het

Leuker voedselbos (Tot 6 januari € 15503,50)

Tot 28 maart 2021 is dat bedrag gestegen tot € 29455 en 610 donaties

Klimaatmars

Ontvangen € 2525 uit 61 donaties

Nagevraagd moet nog worden of en hoeveel donaties niet via de website zijn verlopen.

Overige – techniek website

De analyse van de herkomst van onze aanmeldingen is niet opnieuw uitgevoerd. De tellingen in meer detail met i.h.b. ook de specificatie van de overlap tussen de diverse aantallen zijn beschikbaar maar niet meer opgenomen.

De (wild)groei van formulieren en lijstjes is onveranderd. Momenteel moeten 15 bestanden worden geconsolideerd, met bovendien nogal verschillende indelingen en inhoud. Wijzigingen hierin maken het proces steeds arbeidsintensiever en foutgevoeliger;

Van de emailadressen van de ondertekenaars manifest zijn er 2616 niet meer in Wordpress aanwezig. Hoe dat komt is niet duidelijk. In de statistiek zijn deze (op 5 na) hersteld. Of herstel in Wordpress mogelijk is moet worden uitgezocht.

In verband met de klimaatmars en de groei van regionale activiteiten wordt het probleem met vervuiling van het emailadressenbestand steeds nijpender. Dit kan niet zo doorgaan, maar de capaciteit om dit te verbeteren is ernstig onvoldoende.

En Verder

Er is een nieuwe lijst beschikbaar met emailadressen per plaats/provincie, waarin ook per emailadres te zien is waar dat op van toepassing is.

Vanwege de privacy is de verspreiding daarvan in principe beperkt tot Ilse, Josephine en Philip

Een afzonderlijk rapport over de sociale media is, tijdens de verkeizingscampagne, gemaakt door Bastian Baas, Ted Ages en Lowie van Liere.

Bijlage 2 Lijst van lokale Grootouder groepen

Stad	Contactpersoon
Wageningen	Sietse Brouwer
Den Bosch	Arie Bijl
Hilversum	Jogchum Kooi
Zutphen	Marlies Gommers
Leiden	Ted Ages
Zwolle	Han Visser
Groningen	Cora Geljon
Gouda	Dick van Elk
Amersfoort	Hans van Dijk
Eindhoven	Philip Beekman
Maastricht	René van der Luer
Utrecht	Jan Korff de Gidts
Dordrecht	Jan de Keizer
Haarlem	Kees van Deelen
Zeeland	Gert van der Slikke
Drenthe	Bouke Oudega
Amsterdam	Flip Schrameyer
Den Haag	Olga van Hulsen
Voorschoten	Monique Lamers
West-Friesland	Jan Olijve

Bijlage 3 Huidige samenstelling werk-/ projectgroepen

Werkgroep Lezingen: Philip Beekman, Margriet Goddijn, Kees van Deelen Jacob de Meijere, Eric Ferguson, Bert Metz (vz)

Werkgroep Verkiezingen: Frans Vollenbroek, Dick van Elck, Han Visser, Corina van Arnhem, Bert Metz, Philip Beekman (vz)

Werkgroep Internationaal: Ernst John Kaars Sijpesteijn, Dick van Elck, Bert Metz, Philip Beekman (vz)

Werkgroep Voedselbos: Anneke Duijndam, Bert Metz, Josephine Schuurman, Hanneke van Ormondt

Werkgroep Ambassadeurs: Leny Cobben, Frans Vollenbroek, Bert Metz (vz)

Team Pleindemonstraties: Leny Cobben, Josephine Schuurman, Anneke Duijndam, Sietse Brouwer

Werkgroep Aansprekende Acties (om te vormen tot Werkgroep Regionale en Lokale Activiteiten): Arie Bijl, Leny Cobben, Bea en Jogchum Kooi, Ted Ages, Marlies en Sytze Tjallingi, Han Visser, Margriet Goddijn (vz)

Bijlage 4 Huidige begroting (op basis van opgave Urgenda)

Begroting 1/1/2020 t/m 31/3/2021				
Reguliere begroting				
Inkomsten		Uitgaven		
		Inclusief BTW		
2020		2020		
Donaties via websiteknop 2020	€ 3.813,00	Personeelskosten en overhead Urgenda	€ 36.000,00	3.000 per maand
Donaties rechtstreeks op Urgendarekening 2020	€ 325,00	Diversen	€ 3.150,00	Fotografie, voorleesactie, reiskosten, porti e.d.
		Drukwerk	€ 250,00	
		Automatisering en website	€ 275,00	Let op dit zijn vooral hostingkosten en 2020 weinig aan aanpassing website gedaan
Subtotaal 2020		€ 4.138,00	Subtotaal 2020	€ 39.675,00
2021		2021		
Donaties via websiteknop 2021	€ 717,00	Personeel en overhead	€ 8.000,00	
Donaties rechtstreeks op Urgendarekening 2021, exclusief voor Klimaatalarm	€ 2.465,00	Mondkapjes inclusief verzending	€ 1.150,50	
Verkoop Mondkapjes	€ 1.340,00	Automatisering en website	€ 47,00	
		Drukwerk, spandoeken	€ 225,00	
Subtotaal 2021 exclusief donaties Klimaatalarm		€4.522,00	Subtotaal 2021	€ 9.422,50
Totaal in 1/1/2020 t/m 31/3/2021, exclusief donaties Klimaatalarm	€ 8.660,00		Totaal uit 1/1/2020 t/m 31/3/2021, exclusief uitgaven Kies voor Klimaat en Klimaatalarm	€ 49.097,50
Verkiezingsprojecten				
Inkomsten		Uitgaven		
Kies voor Klimaat: Triodos Foundation	€10.000,00	Kies voor Klimaat	12.826,96	
Kies voor Klimaat: donatie grootouders	€5.330,00	Klimaatalarm bijdrage	2.000,00	
Klimaatalarm en Kies voor Klimaat: donaties grootouders	€2.610,00			
Totaal	€17.940,00	Totaal	14.826,96	